

Downloaded via the EU tax law app / web

Eisialgne tõlge

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

29. aprill 2021(*)

Eelotsusetaotlus – ELTL artikkel 63 – Kapitali vaba liikumine – Tulumaks – Kapitalitulu – Residentist lepingulise fondina asutatud vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja (eurofond) poolt jaotatud tulu – Teises liikmesriigis põhikirja omava äriühinguna asutatud eurofondi poolt jaotatud tulu – Erinev kohtlemine – ELTL artikkel 65 – Objektiivselt võrreldavad olukorrad

Kohtuasjas C-480/19,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Korkein hallinto-oikeuse (Soome kõrgeim halduskohus) 19. juuni 2019. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 24. juunil 2019, menetluses, mille algatamist taotles

E

menetluses osales:

Veronsaajien oikeudenvallvontayksikkö,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president A. Arabadjiev, kohtunikud A. Kumin, T. von Danwitz, P. G. Xuereb (ettekandja) ja I. Ziemele,

kohtujurist: G. Hogan,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- E, esindaja: *varatuomari* A. Leppänen,
- Soome valitsus, esindaja: M. Pere,
- Euroopa Komisjon, esindajad: W. Roels ja I. Koskinen,

olles 19. novembri 2020. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab ELTL artiklite 63 ja 65 tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud menetluses, mis algatati E taotlusel seoses keskusverolautakunta

(keskmaksukomisjon, Soome) 10. novembri 2017. aasta otsusega, milles viimane leidis, et Luksemburgi õiguse alusel asutatud muutuva põhikapitaliga investeerimisühingu (SICAV) poolt E?le makstud tulu tuleb Soomes maksustada kutsetegevusest saadud tuluna.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT 2009, L 302, lk 32; edaspidi „eurofondide direktiiv“) põhjenduse 4 kohaselt on selle direktiivi eesmärk liikmesriikides asutatud eurofondide puhul ette näha ühised tegevusloa andmise, järelevalve, struktuuri ja äritegevuse põhinõuded ning teave, mille avaldamist eurofondidelt nõutakse.

4 Eurofondide direktiivi põhjenduses 83 on märgitud:

„Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada siseriiklikke maksuõiguse norme, sealhulgas korda, mille liikmesriik võib kehtestada maksuõiguse normide täitmise tagamiseks oma territooriumil.“

5 Selle direktiivi artikli 1 lõigetes 1–3 on ette nähtud:

„1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse [eurofondidele], kes on asutatud liikmesriikide territooriumil.

2. Võttes arvesse artiklit 3, on eurofond käesoleva direktiivi tähenduses ettevõtja:

a) kelle ainus eesmärk on avalikkuselt saadud kapitali ühine investeerimine artikli 50 lõikes 1 osutatud vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ja/või muudesse likviidsetesse finantsvaradesse ning mis tegutsevad riski hajutamise põhimõttel, ja

b) kelle osakud ostetakse või võetakse tagasi osakuomanike nõudmisel otse või kaudselt nende ettevõtjate varast. Meetmeid, mida eurofond võtab kindlustamaks, et tema osakute börsiväärtus ei erineks oluliselt nende puhasväärtusest, vaadeldakse võrdväärseks sellise tagasiostmise või tagasivõtmisega.

Liikmesriigid võivad lubada, et eurofond koosneb mitmest investeerimisüksusest.

3. Lõikes 2 osutatud ettevõtjat võib õigusaktides sätestatud korras asutada lepingulise fondina (fondivalitseja juhitud lepingulised fondid), usaldusfondina (unit trust) või põhikirja omava äriühinguna (äriühinguna asutatud fondid).

[...].“

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT 2011, L 174, lk 1) artikli 4 lõike 1 punkti a kohaselt on alternatiivne investeerimisfond:

„investeerimisfond, sealhulgas selle investeerimisüksus, mis:

i) kaasab mitmete investorite kapitali, et investeerida see vastavalt kindlaks määratud investeerimispoliitikale kõnealuste investorite kasuks, ning

ii) ei vaja tegevusluba [eurofondide] direktiivi [...] artikli 5 alusel“.

Soome õigus

7 29. jaanuari 1999. aasta investeerimisfondide seaduse (48/1999) (sijoitusrahastolaki (48/1999)) 1. peatüki § 2 lõike 1 punktid 1 ja 2 on sõnastatud järgmiselt:

„Käesolevas seaduses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) investeerimistegevus – vahendite kogumine avalikkuselt ühiseks investeeringuks ja nende vahendite investeerimine peamiselt finantsinstrumentidesse, kinnisvarasse, kinnisvaral põhinevatesse väärtpaperitesse või muud investeeringud, samuti investeerimisfondide, eriotstarbeliste investeerimisfondide valitsemine ja fondi osakute turustamine [...];

2) investeerimisfondid – avatud investeerimistegevuse raames omandatud ning vastavalt Soomes kehtivatele sätetele ja vastavalt 11. peatükile investeeritud varad ning sellest tulenevad kohustused [...]“.

8 Investeerimisfondide seaduse 1. peatüki § 2 lõike 1 punkti 10 kohaselt mõistetakse „investeerimisfondi“ all ettevõtjat, kes tegeleb ühise investeerimisega muus Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) riigis kui Soome Vabariik saadud tegevusloa alusel ja kes vastab oma asukohariigi õigusnormide alusel eurofondide direktiivi nõuetele.

9 30. detsembri 1992. aasta tulumaksuseaduse (1535/1992) (tuloverolaki (1535/1992)), edaspidi „tulumaksuseadus“) § 3 „Ühingud“ on sõnastatud järgmiselt:

„Käesoleva seaduse tähenduses on ühingud

[...]

4) aktsiaseltsid, ühistud, hoiupangad, investeerimisfondid, ülikoolid, vastastikuse kindlustuse ühingud, viljavaruhoidlad, mittetulundusühingud või majandusliku eesmärgiga ühingud, sihtasutused ja asutused;

[...]“.

10 Tulumaksuseaduse § 20 „Tulumaksust vabastatud ühingud“ esimese lõigu punktis 2 on ette nähtud investeerimisfondide vabastamine tulumaksust.

11 Selle seaduse §-s 32 „Kapitalitulu“ on sätestatud:

„Alljärgnevate täpsustavate sätetega reguleeritud maksustamisele kuuluvaks kapitalituluks loetakse varast saadud tulu, vara võõrandamisest saadav kasum ja muu sedalaadi sissetulek, mille puhul võib eeldada, et see on teenitud vara pealt. Kapitalituluks on muu hulgas intressitulu, dividenditulu vastavalt §-des 33a–33d sätestatule, üüritulu, kasumiosa, tulu elukindlustusest, kapitalitulu metsamajandusest, sissetulekud maavaradest ja võõrandamisest saadav kasum. Kapitalituluks loetakse ka jaotatud ettevõtetulu, konsortsiumi partneri sissetuleku osa, samuti põhjapõdrakasvatusest saadud tulu kapitalituluosa.“

12 Nimetatud seaduse §-s 33b „Börsil noteeritud äriühingu makstavad dividendid“ on sätestatud:

„Börsil noteeritud äriühingu makstavatest dividendidest on 85% kapitalitulu ja 15% maksuvaba tulu.“

Börsil noteeritud äriühingult saadud dividendid on selliselt äriühingult saadud dividendid, mille aktsiatega dividendide jaotamise otsuse tegemise ajal:

- 1) kaubeldakse reguleeritud turul finantsinstrumentidega kauplemise seaduse (748/2012) [laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä (748/2012)] tähenduses;
- 2) kaubeldakse muul reguleeritud turul, mida kontrollib riigiasutus väljaspool [EMPd]; või
- 3) kaubeldakse mitmepoolsel kauplemisplatvormil [seaduse (748/2012)] tähenduses tingimusel, et aktsiaga kaubeldakse äriühingu taotlusel või selle heakskiitmisel.

Aktsiaseltside seaduse (624/2006) [osakeyhtiölaki (624/2006)] 13. peatüki § 1 lõike 1 tähenduses vara, mis on pärit vabade omavahendite reservist, jaotamist börsil noteeritud äriühingu poolt käsitatakse dividendina ja selle suhtes kohaldatakse käesoleva artikli sätteid.“

13 Tulumaksuseaduse §-s 33a „Börsil noteerimata äriühingu makstavad dividendid“ on sätestatud:

„Börsil noteerimata äriühingu makstavatest dividendidest on 25% maksustatav kapitalitulu ja 75% maksuvaba tulu kuni summani, mis vastab 8% aastatulule, mis on arvatud aktsia sellise matemaatilise väärtuse alusel maksustamisaastal, mis on kindlaks määratud seaduses (1142/2005) varade hindamise kohta maksustamiseks [varojen arvostamisesta verotuksessa annettu laki (1142/2005)]. Maksumaksja saadavate dividendide 150 000 eurot ületava osa puhul on 85% ulatuses tegemist kapitalituluga ja 15% osas maksuvaba tuluga.

Eespool esimeses lõigus viidatud aastatulu ületavast osast moodustab 75% kutsetegevusest saadud tulu ja 25% maksuvaba tulu.

Ilma et see piiraks ühtegi teist sätet, mis on seotud käesolevas seaduses ette nähtud dividendide maksustamisega, on dividendide puhul tegemist kutsetegevusest saadud tuluga, kui põhikirja sätte, üldkoosoleku otsuse, aktsionäride kokkuleppe või muu kokkuleppe kohaselt on selle maksamise puhul tegemist tasuga dividendisaaja või tema mõjusfääri kuuluva isiku tõise panuse eest. Dividendi puhul on tegemist selle isiku kutsetegevusest saadud tuluga, kes on asjasse puutuva tõise panuse teinud.

[...]

Noteerimata aktsiaseltside poolt seaduse (624/2006) 13. peatüki § 1 lõike 1 tähenduses vara jaotamist, mis on saadud vabade omavahendite reservist, käsitatakse dividendina ja selle suhtes kohaldatakse käesoleva artikli sätteid [...].“

14 Tulumaksuseaduse §-s 33c „Välismaiste ühingute makstavad dividendid“ on sätestatud:

„Välismaise ühingu makstavaid dividende loetakse käesoleva seaduse §-de 33a ja 33b kohaselt maksustamisele kuuluvaks tuluks, kui asjaomane ühing on äriühing nõukogu [30. novembri 2011. aasta direktiivi 2011/96/EL eri liikmesriikide ema- ja tütaretevõtjate suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta (ELT 2011, L 345, lk 8), muudetud nõukogu 8. juuli 2014. aasta direktiiviga 2014/86/EL (ELT 2014, L 219, lk 40), artikli 2 tähenduses [...].

Muude välismaiste ühingute kui esimeses lõigus nimetatute makstavaid dividende loetakse §-de 33a ja 33b kohaselt maksustamisele kuuluvaks tuluks, kui ühing on ilma valikuvõimaluse ja vabastuseta kohustatud tasuma vähemalt 10% makse tulult, millelt maksti dividende, ning:

1) ühingu asukoht on ühe Euroopa Majanduspiirkonda kuuluva riigi maksuõiguse kohaselt selles riigis ning ühikul ei ole topeltmaksustamise vältimiseks sõlmitud lepingu kohaselt asukohta väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda asuvas riigis; või

2) ühingu asukohariigi ja Soome vahel kehtib maksustamisaastal topeltmaksustamise vältimiseks sõlmitud leping, mis on kohaldatav selle ühingu jaotatud dividendile.

Muudest välismaiste ühingute kui esimeses ja teises lõigus nimetatute makstud dividendid loetakse täies ulatuses maksustamisele kuuluvaks kutsetegevusest saadud tuluks.

[...]“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

15 E on Soomes elav füüsiline isik, kes on investeerinud Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV, mis kujutab endast „põhikirja omavat (investeeringuühingut)“ eurofondide direktiivi artikli 1 lõike 3 tähenduses, üksusesse. E investeringud on seotud sellega, mida nimetatakse kasumi jaotamiseks, mille puhul SICAV jaotab saadud tulu igal aastal investoritele.

16 E palus 20. juunil 2017 keskmaksukomisjonil teha eelotsus selle kohta, kuidas maksustada tulu, mida asjaomane Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV talle jaotas.

17 E väitis taotluses, et Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAVd tuleb samastada Soome õiguse alusel asutatud investeerimisfondiga, see tähendab „lepingulise fondiga (fondivalitseja juhitud lepingulised fondid)“ eurofondide direktiivi artikli 1 lõike 3 tähenduses. Tema arvates oleks sellise SICAV poolt jaotatud tulu tulnud maksustada samamoodi nagu Soome õiguse alusel asutatud investeerimisfondide poolt jaotatud tulu, see tähendab kapitalituluna vastavalt tulumaksuseaduse §-le 32. Sellega seoses rõhutas E eelkõige, et asjaomase Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV tegevus sarnaneb Soome õiguse alusel asutatud investeerimisfondide tegevusega ja et selle SICAV valitsemine vastab nende fondide valitsemisele.

18 Keskmaksukomisjon leidis jõustunud 10. novembri 2017. aasta eelotsuses, et riigisisese kohtupraktika kohaselt tuleb teises riigis asutatud ettevõtjalt saadud tulu Soomes maksustamise üle otsustamisel võtta arvesse ettevõtja funktsionaalseid ja õiguslikke tunnuseid võrreldes võrreldavate Soome ettevõtjatega.

19 Keskmaksukomisjon leidis, et SICAV-I on Soome investeerimisfondi funktsionaalsed tunnused, kuid sarnaseid funktsionaalseid üldisi tunnuseid võib täheldada näiteks aktsiaseltsi vormis tehtud ühise investeerimise puhul. Keskmaksukomisjon leidis, et kõnealune Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV oli eelkõige selle õigusliku vormi tõttu objektiivselt samastatav Soome aktsiaseltsiga, kes tegeleb investeerimistegevusega.

20 Selle komisjoni arvates tuleb tulu, mida see SICAV jaotas, seega käsitada dividendina ja maksustada kutsetegevusest saadud tuluna tulumaksuseaduse § 33c kolmanda lõigu alusel.

21 E esitas eelotsusetaotluse esitanud kohtule, Korkein hallinto-oikeusele (Soome kõrgeim halduskohus) kaebuse, milles palus tühistada keskmaksukomisjoni otsuse. E väidab selles kohtus, et Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV poolt kutsetegevusest saadud tuluna jaotatud tulu maksustamine § 33c kolmanda lõigu alusel on koormavam kui Soome õiguse alusel asutatud investeerimisfondi jaotatud tulu maksustamine kapitalituluna ning on seega vastuolus ELTL artiklis 63 sätestatud kapitali vaba liikumisega.

22 Eelotsusetaotluse esitanud kohus selgitab, et kutsetegevusest saadud tulult tasumisele

kuuluv tulumaks võib olla üle 50%, samas kui kapitalitulu puhul on see maks vaid 30% või 34%, kui maksustatav summa ületab 30 000 eurot. Ta lisab, et selleks, et teha kindlaks selle kõnealusest tulust koosneva tulu liik tulumaksuseaduse tähenduses, tuleb otsustada, millise Soome üksusega nimetatud SICAVd tuleb samastada, kontrollides, et sellisele üksusele antud selline tõlgendus nagu keskmaksukomisjoni oma, mis põhineb õiguslikul vormil, ei ole vastuolus ELTL artiklitega 63 ja 65, ning küsib eelkõige, kas erinevas vormis eurofonde, mis on asutatud vastavalt eurofondide direktiivile, tuleb investorite saadud tulu maksustamise seisukohast üksteisega samastada.

23 Selles kontekstis otsustas Korkein hallinto-oikeus (kõrgeim halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas ELTL artikleid 63 ja 65 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus liikmesriigi [õigusnormide selline] tõlgendus, mille kohaselt tulu, mida Soomes elav füüsiline isik saab [eurofondide] direktiivi tähenduses põhikirja omava äriühinguna tegutsevalt teises liikmesriigis asutatud [eurofondilt] [...], ei võrdsustata tulumaksuga maksustamisel tuluga, mida saadakse Soome investeerimisfondidelt, mis on asutatud lepingulise fondina sama direktiivi tähenduses [...], põhjusel, et teises liikmesriigis asutatud [eurofondi] õiguslik vorm ei vasta riigisisese investeerimisfondi õiguslikule struktuurile?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

24 Oma küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas ELTL artikleid 63 ja 65 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus liikmesriigi selline maksupraktika, mille kohaselt selles liikmesriigis elava füüsilise isiku tulu maksustamisel ei ole teises liikmesriigis põhikirja omava äriühinguna asutatud eurofondilt saadud tulu samastatav tuluga, mida maksavad esimeses liikmesriigis asutatud eurofondid, põhjusel, et viimaste õiguslik vorm ei ole sama.

25 Euroopa Kohtu praktika kohaselt peavad liikmesriigid oma pädevuse teostamisel otsese maksustamise valdkonnas järgima liidu õigust ja eelkõige EL toimimise lepinguga tagatud põhivabadusi (vt selle kohta 18. juuni 2019. aasta kohtuotsus Austria vs. Saksamaa, C?591/17, EU:C:2019:504, punkt 56 ja seal viidatud kohtupraktika).

26 ELTL artikli 63 lõikega 1 on üldiselt keelatud kapitali liikumise piirangud liikmesriikide vahel (16. septembri 2020. aasta kohtuotsus Romenergo ja Aris Capital, C?339/19, EU:C:2020:709, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika). Selle sättega keelatud meetmete hulka kuuluvad sellised kapitali liikumise piirangud, mis võivad pärssida mitteresidentide tahet liikmesriiki investeerida või pärssida selle liikmesriigi residentide tahet investeerida teise liikmesriiki (30. aprilli 2020. aasta kohtuotsus Société Générale, C?565/18, EU:C:2020:318, punkt 22).

27 Eelkõige pärsib selline erinev kohtlemine, kui selle tulemuseks on liikmesriigi residentide tulu, mis on pärit teisest liikmesriigist, vähem soodne kohtlemine võrreldes tuluga, mis on pärit esimesest liikmesriigist, residentide tahet investeerida oma kapitali teistes liikmesriikides (vt selle kohta 10. veebruari 2011. aasta kohtuotsus Haribo Lakritzen Hans Riegel ja Österreichische Salinen, C?436/08 ja C?437/08, EU:C:2011:61, punkt 80; 24. novembri 2016. aasta kohtuotsus SECIL, C?464/14, EU:C:2016:896, punkt 50, ja 20. septembri 2018. aasta kohtuotsus EV, C?685/16, EU:C:2018:743, punkt 63).

28 Sellegipoolest ei mõjuta ELTL artikkel 63 siiski vastavalt ELTL artikli 65 lõike 1 punktile a liikmesriikide õigust kohaldada oma maksuseaduste asjakohaseid sätteid, mis eristavad maksumaksjaid, kes ei ole oma elukoha või kapitali investeerimise koha seisukohast samas olukorras.

29 Seda sätet kui erandit kapitali vaba liikumise aluspõhimõttest tuleb tõlgendada kitsalt. Seega ei saa seda tõlgendada nii, et mis tahes maksuseadus, mis eristab maksumaksjaid nende elukoha põhjal või selle põhjal, millisesse liikmesriiki nad oma kapitali investeerivad, on automaatselt EL toimimise lepinguga kooskõlas. Nimelt piirab ELTL artikli 65 lõike 1 punktis a ette nähtud erandit omakorda artikli 65 lõige 3, mis sätestab, et ELTL artikli 65 lõikes 1 märgitud riigisisesed õigusnormid „ei tohi kujutada endast suvalise diskrimineerimise vahendit ega varjatud piirangut kapitali ja maksete vabale liikumisele [ELTL] artikli 63 tähenduses“ (21. juuni 2018. aasta kohtuotsus Fidelity Funds jt, C?480/16, EU:C:2018:480, punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika).

30 Euroopa Kohus on ka otsustanud, et seetõttu tuleb eristada ELTL artikli 65 lõike 1 punkti a alusel lubatud erinevat kohtlemist ELTL artikli 65 lõikega 3 keelatud diskrimineerimisest. Selleks et liikmesriigi maksuõigusnorme saaks aga pidada kapitali vaba liikumist käsitlevate aluslepingu sätetega kooskõlas olevaks, peab nendest tulenev erinev kohtlemine puudutama olukordi, mis ei ole objektiivselt võrreldavad, või olema põhjendatud ülekaaluka üldise huviga (30. aprilli 2020. aasta kohtuotsus Société Générale, C?565/18, EU:C:2020:318, punkt 24).

31 Seega tuleb kõigepealt analüüsida erineva kohtlemise esinemist, seejärel olukordade võimalikku võrreldavust ja vajaduse korral ka võimalust erinevat kohtlemist põhjendada.

Erineva kohtlemise esinemine

32 Eelotsusetaotlusest nähtub, et eelotsuse küsimus tekkis kohtuvaidluses, mis puudutab sellise tulu maksustamist, mida maksab E-le Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV, nimelt eurofondide direktiivi tähenduses põhikirja omav eurofond. Soomes aga on eurofondide direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad eurofondid lepingulised ega saa olla põhikirja omavas vormis.

33 E leiab, et SICAV makstavat tulu tuleb maksustada Soome õiguse alusel asutatud lepinguliselt eurofondilt saadud tuluna. Seevastu keskmaksukomisjon leiab, et kuna SICAV, mis on põhikirja omavana asutatud eurofond, sarnaneb Soomes asutatud aktsiaseltsiga, tuleb tema makstud tulu käsitada selliste äriühingute makstud dividendidena.

34 Seega tuleb esiteks kontrollida, kas seetõttu, et põhikohtusjas kõne all oleva Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV makstud tulu maksustatakse erinevalt võrreldes Soome õiguse alusel asutatud eurofondi makstud tuluga, maksustatakse esimesena nimetatud tulu ebasoodsamalt.

35 Tulumaksuseaduse § 32 kohaselt loetakse maksustamisele kuuluvaks kapitalituluks varast saadud tulu, vara võõrandamisest saadav kasum ja muu sedalaadi sissetulek, mille puhul võib eeldada, et see on teenitud vara pealt. Soome seadusandja poolt selles §-s 32 sõnaselgelt loetletud kapitalitulu näidete hulgas on nii eurofondide jaotatav kasumiosa kui ka aktsiaseltside makstavad dividendid. Eelotsusetaotluses esitatud täpsustuste kohaselt maksutatakse kapitalitulu alla 30 000 euro jääva tuluosa puhul m  aras 30% ja 30 000 eurot ületava osa puhul m  aras 34%.

36 Kui Soome õiguse alusel asutatud eurofondide jaotatav kasumiosa maksustatakse aga soodustatud isiku tasandil kapitalituluna, käsitatakse Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV makstud tulu dividendina, mida maksab teises riigis kui Soome Vabariik asutatud  ri h ng tulumaksuseaduse § 33c tähenduses ja mida maksustatakse vastavalt selle kolmandale lõigule kui kutsetegevusest saadud tulu astmelises m  aras, mis võib ulatuda kuni 50%-ni.

37 Selline erinev kohtlemine võib viia Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV jaotatud tulu ebasoodsama kohtlemiseni võrreldes Soome õiguse alusel asutatud eurofondide jaotatud tulu kohtlemisega.

38 Teiseks tuleb asuda seisukohale, et põhikohtuasjas kõne all oleva Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV poolt E-le makstud tulu maksustamine ei sarnane ka sellega, mida kohaldatakse direktiivi 2011/61 artikli 4 lõike 1 punkti a tähenduses alternatiivsetele investeerimisfondidele, mis ei kuulu eurofondide direktiivi kohaldamisalasse ja mis on vormilt aktsiaseltsid. Nagu Soome valitsus esitatud küsimustele antud kirjalikus vastuses täpsustas, võib selliseid fonde asutada Soome õiguse alusel.

39 Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust nähtub, et Soomes asutatud aktsiaseltsi tulu maksustatakse kaks korda, üks kord äriühingu tasandil äriühingu tuluna ja üks kord soodustatud isiku tasandil kapitalituluna. Topeltmaksustamise mõju leevendamiseks kohandatakse tulumaksuseaduse §-des 33a ja 33b ette nähtud meetmetega maksustamist tulusaaja tasandil, eelkõige vabastades osa tulust kapitalitulu maksust.

40 Sellega seoses täpsustab Soome valitsus oma vastuses Euroopa Kohtu esitatud küsimustele, et kui aktsiaselts tegeleb investeerimistegevusega, mis on analoogne investeerimisfondidega, ei oleks ta vabastatud maksust, vaid tema suhtes kohaldataks tavaliselt äriühingu tulumaksu, ning tema poolt jaotatavale tulule kohaldataks osalisel topeltmaksustamisel põhinevaid dividendide maksustamise eeskirju.

41 Nagu nähtub eelotsusetaotlusest, ei ole see nii Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV puhul. Nimelt nähtub eelotsusetaotlusest, et keskmaksukomisjoni arvates on nimetatud SICAV puhul tegemist tulumaksuseaduse § 33c tähenduses üksusega, keda ei ole direktiivis 2011/96 (muudetud) nimetatud, kelle asukoht on muus EMP liikmesriigis kui Soome Vabariik, kelle suhtes kehtib topeltmaksustamise vältimise leping ja kes ei ole kohustatud tasuma teenitud tulult tulumaksu miinimummääras 10%. Seega ei kohaldata tema makstud tulu suhtes riigi tasandil võetavaid meetmeid, mille eesmärk on leevendada topeltmaksustamist.

42 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et tulu, mida põhikohtuasjas käsitletav Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV Soomes elavale tulusaajale maksis, koheldakse ebasoodsamalt kui tulu, mida maksavad nii aktsiaseltsid kui ka Soome õiguse alusel lepingulise fondina asutatud eurofondid.

43 Selline erinev kohtlemine võib pärssida Soome residentide tahet investeerida teistesse liikmesriikidesse kui Soome Vabariik ja seega piirata kapitali vaba liikumist.

Objektiivselt võrreldavate olukordade olemasolu

44 Nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 29 ja 30 korratud kohtupraktikast, on selline erinev kohtlemine lubatud vaid juhul, kui see puudutab olukordi, mis ei ole objektiivselt võrreldavad.

45 Tuleb tõdeda, et põhikohtuasjas kõne all olev Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV ja Soome õiguse alusel asutatud eurofond on eri liiki eurofondid eurofondide direktiivi tähenduses.

46 Eurofondide direktiivi artikli 1 lõike 1 kohaselt on eurofondide ainus eesmärk avalikkuselt saadud kapitali ühine investeerimine vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ja/või muudesse likviidsetesse finantsvaradesse riski hajutamise põhimõttel, ja nende osakud ostetakse või võetakse tagasi osakuomanike nõudmisel otse või kaudselt nende ettevõtjate varast.

47 Siiski, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 45 märkis, ei ole teatavate olukordade

õiguslik kvalifitseerimine äriõiguses tingimata ülekantav maksuõiguslikele eesmärkidele. Seega tuleb sarnaselt Soome valitsusega märkida, et ainuüksi asjaolu, et residendist ja mitteresidendist eurofondid on eurofondid eurofondide direktiivi tähenduses, ei ole kõnealuste olukordade võrreldavuse tuvastamisel määrav.

48 Esiteks ei ühtlustata selle direktiiviga nimelt eurofondidele ja nende poolt jaotatavale tulule kohaldatavat maksustamist. Nimetatud direktiivi põhjendustest 4 ja 83 tuleneb eelkõige, et kuigi sellega kehtestatakse ühised tegevusloa andmise, järelevalve, struktuuri ja äritegevuse põhinõuded ning teave, mille avaldamist eurofondidelt nõutakse, ei mõjuta riigisiseseid maksuõiguse norme.

49 Teiseks tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et piiriülese ja riigisisese olukorra võrreldavust tuleb hinnata asjaomaste riigisiseste õigusnormide eesmärgi ning viimaste reguleerimiseseme ja sisu alusel ning et selleks, et hinnata, kas asjasse puutuv maksustamiskord käsitleb objektiivselt erinevaid olukordi erinevalt, tuleb arvesse võtta ainult selle maksustamiskorraga kehtestatud asjakohaseid eristuskriteeriume (21. juuni 2018. aasta kohtuotsus Fidelity Funds jt, C-480/16, EU:C:2018:480, punktid 50 ja 51 ning seal viidatud kohtupraktika).

50 Selles osas nähtub Soome valitsuse kirjalikust vastusest Euroopa Kohtu küsimustele ja seda peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus, et Soome maksuõigusnormides ette nähtud investeerimisfondide tegevuse maksustamise eesmärki võib käsitada investori tasandil ühtse maksu rakendamisenä. Füüsiliste isikute saadud dividendide maksustamist käsitlevate sätete eesmärk on omakorda see, et äriühingu tulu maksustatakse ka äriühingu aktsionäride tasandil, nähes samas ette selle tulu topeltmaksustamise leevendamise.

51 Nende eesmärkide osas näib aga, et Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV on Soome õiguse alusel asutatud eurofondiga objektiivselt võrreldavas olukorras. Nagu nähtub Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust ja seda peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus, on need kaks ettevõtjat tulumaksust vabastatud ning nende poolt jaotatud tulu maksustatakse üksnes tulusaajate tasandil.

52 On tõsi, et erinevalt Soome õiguse alusel asutatud eurofondist on Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV?l põhikirja omava ühingu vorm ja seega võrdsustatakse see aktsiaseltsiga, mille jaotatud tulu maksustatakse vastavalt tulumaksuseaduse § 33c kolmandale lõigule.

53 Siiski tuleb ka märkida, nagu on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 35, et tulumaksuseaduse §-s 32 loetletud kapitalitulu näidete hulgas on nii eurofondide jaotatav kasumiosa kui ka aktsiaseltside makstud dividendid. Järelikult näib, et Soome seadusandja ei ole seadnud ühelt poolt kapitalitulu ja teiselt poolt kutsetegevusest saadud tulu eristamise tingimuseks jaotajaks oleva ettevõtja õiguslikku vormi, vaid leidis vastupidi, et nii lepingulise fondina asutatud ettevõtjate kui ka põhikirja omavate ettevõtjate jaotatav tulu kujutab endast kapitalitulu.

54 Sellest tuleneb, et jaotatud tulu maksustamise seisukohast ei ole Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV selle põhikirjalisest vormist tulenevalt teistsuguses olukorras võrreldes Soome õiguse alusel asutatud eurofondiga, mis on asutatud lepingulise fondina.

55 Sellest tuleneb – kui eelotsusetaotluse esitanud kohtu kontrolli tulemusel ei ilmne vastupidist –, et Luksemburgi õiguse alusel asutatud SICAV ja Soome õiguse alusel asutatud eurofondi poolt makstud vastava tulu erinev kohtlemine puudutab objektiivselt võrreldavaid olukordi.

Ülekaaluka üldise huvi olemasolu

56 Tuleb korrata, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on kapitali vaba liikumise

piirang lubatud vaid siis, kui see on põhjendatud ülekaaluka üldise huviga seotud põhjustel, kui see on sobiv kõnealuse eesmärgi saavutamiseks ega lähe kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik (vt selle kohta 26. veebruari 2019. aasta kohtuotsus X (kolmandates riikides asuvad vaheäriühingud), C-135/17, EU:C:2019:136, punkt 70, ja 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Köln?Aktienfonds Deka, C-156/17, EU:C:2020:51, punkt 83 ja seal viidatud kohtupraktika).

57 Käesoleval juhul piisab, kui tõdeda, et Soome valitsus ei ole sellistele põhjustele viidanud ning et ka eelotsusetaotluse esitanud kohus ei ole neid esile toonud.

58 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et ETL artikleid 63 ja 65 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus selline liikmesriigi maksupraktika, mille kohaselt selles liikmesriigis elava füüsilise isiku tulu maksustamisel ei ole tulu, mida on maksnud teises liikmesriigis põhikirja omavana asutatud eurofond, samastatav tuluga, mida maksavad esimeses liikmesriigis asutatud eurofondid, põhjendusel, et viimaste õiguslik vorm ei ole sama.

Kohtukulud

59 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

ETL artikleid 63 ja 65 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus liikmesriigi maksupraktika, mille kohaselt selles liikmesriigis elava füüsilise isiku tulu maksustamisel ei ole teises liikmesriigis põhikirja omavana asutatud vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja (eurofond) makstud tulu samastatav tuluga, mida maksavad esimeses liikmesriigis asutatud eurofondid, põhjendusel, et viimaste õiguslik vorm ei ole sama.

Allkirjad

* Kohtumenetluse keel: soome.